

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЦЕНТР ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ, ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗАОЧНОГО
НАВЧАННЯ
Кафедра менеджменту**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

здобувача вищої освіти освітнього
ступеня «бакалавр»
4 курсу заочної форми навчання
спеціальності 073 «Менеджмент»
Віта ПЕРЕСТЮК

Науковий керівник:
к.е.н. Наталія ЧАПЛЯК

Рецензент
д.е.н., професор Галина МИСЬКІВ

Кваліфікаційна робота допущена до захисту
« ___ » _____ 2023 р., протокол № _____

Завідувач кафедри менеджменту

(підпис)

Львів – 2023

АНОТАЦІЯ

Перестюк В. С. Управління фінансовими ресурсами підприємства

(на прикладі ТзОВ «Ременерго»).– Рукопис.

Обсяг роботи становить 54 сторінки, включаючи 4 рисунка, 9 таблиць.

У роботі розглянуто теоретичні аспекти управління фінансовими ресурсами підприємства, обґрунтовано сучасну систему управління фінансовими ресурсами та наведено класифікацію фінансових ресурсів підприємства. В ході написання роботи здійснено загальну характеристику господарської діяльності ТзОВ «Ременерго» з детальним аналізом її фінансової діяльності. Оцінено ефективність використання фінансових ресурсів ТзОВ «Ременерго», виокремлено, що підприємство веде виважену політику щодо основних засобів, що простежується і підтверджується впродовж аналізованого періоду. Запропоновано шляхи покращення використання фінансовими ресурсами ТзОВ «Ременерго».

Ключові слова: фінансові ресурси, фінансова діяльність підприємства, активи, фінансові результати, фінансовий стан, ефективність використання фінансових ресурсів підприємства.

ANNOTATION

Perestyuk V. Management of Financial Resources of an Enterprise (on the example of LLC «Remenergo»).– Manuscript.

The volume of the document is 54 pages, including 4 figures and 9 tables.

The work examines the theoretical aspects of managing financial resources of an enterprise, substantiates a modern system of financial resource management, and presents a classification of financial resources of an enterprise. During the writing process, a general characteristic of the economic activity of LLC «Remenergo» is provided, with a detailed analysis of its financial performance. The efficiency of the utilization of financial resources by «Remenergo» is assessed, highlighting that the company follows a balanced policy regarding its fixed assets, which is evident and confirmed throughout the analyzed period. Ways to improve the utilization of financial resources by LLC "Remenergo" are proposed.

Keywords: financial resources, financial activity of an enterprise, assets, financial results, financial position, efficiency of financial resource utilization of an enterprise.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Економічна сутність фінансових ресурсів підприємства в теорії менеджмента та їх класифікація	7
1.2. Система управління фінансовими ресурсами підприємства	11
1.3. Методичний інструментарій оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства	17
Висновки до першого розділу.....	23
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІВП ТЗОВ «РЕМЕНЕРГО» ТА РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ПО ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЮ	24
2.1. Загальна характеристика ІВП ТЗОВ «Ременерго» та системи його управління	24
2.2. Аналіз складу та структури фінансових ресурсів ТЗОВ «Ременерго».....	29
2.3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів на основі досліджуваного підприємства.....	34
2.4. Шляхи удосконалення використання фінансових ресурсів на підприємстві	40
Висновки до другого розділу.....	45
ВИСНОВКИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50
ДОДАТКИ.....	54

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Ефективне управління фінансовими ресурсами впливає на всі аспекти діяльності підприємства і є одним з ключових факторів його успіху. Оптимальне використання фінансових ресурсів дозволяє підприємству ефективно здійснювати функції планування, інвестування, фінансування та контролю.

Управління фінансовими ресурсами включає в себе раціональне розподіл і використання коштів, управління кредитними ресурсами, фінансовий аналіз, планування бюджету, управління потоками грошей і оптимізацію фінансових операцій. Важливим елементом є також управління ризиками, зокрема фінансовими ризиками, забезпечення фінансової стійкості та ліквідності підприємства.

Наукові дослідження та практичний досвід підтверджують існування проблеми вітчизняних підприємств щодо використання обґрунтованої та раціональної методики управління та оцінки ефективності фінансових ресурсів. Ця проблема виникає внаслідок інтенсивної конкуренції на ринку, потреби у впровадженні управлінського механізму, який враховує специфіку українських умов господарювання, а також економічної кризи.

У сучасних умовах, де конкуренція є складною і незворотною складовою ведення бізнесу, підприємствам необхідно мати ефективну стратегію управління фінансовими ресурсами. Проте багато українських підприємств стикаються з труднощами у розробці та застосуванні такої методики. Це може бути пов'язано з відсутністю достатньої кваліфікації кадрів, обмеженим доступом до сучасних методів та інструментів управління фінансами, а також недостатнім розумінням особливостей внутрішнього та зовнішнього середовища. У дослідженнях щодо управління фінансовими ресурсами активно працювали такі вітчизняні науковці, як В. Бугас., А. Коваль [4], Т. Григораш [9], Л. Дорохова [11], А. Нечипоренко [22], Е. Прушківська, М. Санакоєва [27] та інші. Вони

досліджували сутність фінансових ресурсів, шляхи їх формування та напрями використання, а також методи аналізу фінансових ресурсів.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є розробка практичних рекомендацій з управління фінансовими ресурсами підприємства на основі теоретичних підходів. В зв'язку з цим було сформульовано наступні завдання:

- розглянути теоретичні аспекти управління фінансовими ресурсами підприємства;
- обґрунтувати систему управління фінансовими ресурсами;
- здійснити загальну характеристику господарської діяльності ІВП ТзОВ «Ременерго»;
- провести аналіз фінансової діяльності ІВП ТзОВ «Ременерго»;
- аналіз складу та структури фінансових ресурсів ТзОВ «Ременерго»;
- здійснити оцінку ефективності використання фінансових ресурсів ІВП ТзОВ «Ременерго»;
- розглянути методичний інструментарій оцінювання дієвості використання фінансових ресурсів підприємства;
- запропонувати шляхи покращення використання фінансовими ресурсами ІВП ТзОВ «Ременерго».

Об'єктом дослідження є діяльність ІВП ТзОВ «Ременерго».

Предметом дослідження є аналіз теоретичних концепцій, моделей та принципів управління фінансовими ресурсами, а також їх практичне застосування.

Методи дослідження. У процесі проведення дослідження було використано різноманітні методи, що дозволило отримати більш повну та об'єктивну картину щодо обґрунтованої проблематики. Аналіз та синтез є популярними методами у наукових дослідженнях, оскільки вони дозволяють систематизувати та узагальнити велику кількість інформації з різних джерел та забезпечити розуміння основних тенденцій у питанні, що досліджується. Системний підхід

також дозволив розглянути проблему в контексті всіх взаємозв'язків та залежностей, що відбуваються в середовищі діяльності підприємства.

Фінансовий аналіз та порівняння для визначення стану та ефективності фінансової діяльності підприємства. Графічний для наочного представлення результати дослідження. В цілому, використання різноманітних методів у дослідженні дозволило отримання більш повної картини стану та перспектив розвитку підприємства.

Інформаційною базою роботи слугувала документація та фінансова звітність ІВП ТзОВ «Ременерго», наукові праці вітчизняних та іноземних науковців, а також нормативно-правові акти.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані результати мають практичне значення, оскільки містять конкретні пропозиції щодо вдосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємства. Ці рекомендації можуть бути використані керівництвом підприємства для покращення фінансової діяльності та забезпечення більш ефективного використання фінансових ресурсів.

Апробація результатів роботи та публікації. Результати досліджень, які були проведені, було опубліковано у:

1. Перестюк В., Сологуб Т. Управління фінансовими ресурсами підприємства: організаційні аспекти та ефективність // Безпекові аспекти управління організаціями в умовах війни та повоєнної відбудови держави: матеріали круглого столу (м. Львів, 12 травня 2023 року) / упоряд. В.С. Бліхар. Львів : ЛьвДУВС, 2023.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота містить: вступ, два розділи, висновки, список використаних джерел, у загальному обсязі 55 сторінок, який включає 4 рисунка та 9 таблиць. У описі використаних джерел згадується 33 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність фінансових ресурсів підприємства в теорії менеджменті та їх класифікація

Управління фінансовими ресурсами означає планування, як залучити достатньо коштів для розвитку підприємства. Це може бути з власних коштів або шляхом залучення зовнішніх джерел. Основна мета управління - ефективне використання наявних фінансових ресурсів, які належать підприємству, включаючи внутрішні та зовнішні джерела. Управління також включає збір, обробку та аналіз фінансової інформації, розробку та прийняття управлінських рішень, організацію та координацію діяльності фінансових підрозділів підприємства. Важливою вимогою до фахівців управління є здатність швидко адаптуватись до змін у зовнішньому середовищі та ефективно приймати управлінські рішення [28].

В наукових дослідженнях не існує єдиного визначення терміну «фінансові ресурси». Більшість дослідників згодні, що це грошові кошти, що перебувають у розпорядженні підприємства з метою забезпечення його розвитку та задоволення соціальних потреб колективу. Інші автори, такі як І. Балабанов, А. Блабанов та І. Бланк, вважають, що фінансові ресурси - це кошти, що належать або перебувають у розпорядженні підприємства з метою фінансування його розвитку у майбутньому [24, с. 32]. Однак варто звернути увагу на твердження, я Е. Прушківської та М. Санакоєвої про те, що управління підприємством повинно зосереджуватися на фінансових потоках, а основними суб'єктами управління є фінансова служба підприємства та його керівник, зокрема у випадку з підприємствами малого бізнесу [27].

Можна сформулювати узагальнене поняття, яке описує цей термін як грошові кошти, що належать або перебувають у розпорядженні підприємства з метою забезпечення процесу відтворення та задоволення соціальних потреб колективу.

Однак, В.М. Опарін вважає [3,79], що фінансові ресурси підприємства включають не лише грошові кошти, а й інші фінансові активи, такі як запаси сировини та матеріалів, обладнання, інвестиції в дослідження та розробки, витрати на маркетинг та рекламу, заробітну плату та інші витрати, які забезпечують функціонування виробничого процесу. Фінансові ресурси характеризують фінансовий потенціал підприємства, тобто його можливості здійснювати витрати з метою отримання прибутку.

Отже, фінансові ресурси мають різноманітні форми і прояви, які включають грошові фонди, грошові кошти, що використовуються у нефондовій формі, запаси сировини та матеріалів, обладнання, інвестиції в дослідження та розробки, витрати на маркетинг та рекламу, заробітну плату та інші витрати. Згідно з різними науковим поглядом й А. Поддєрьогіна [17;24;32;33], фінансові ресурси можуть розумітися як грошові засоби, що є в розпорядженні підприємства, або як різноманітні види прибутків і нагромаджень суб'єктів господарської діяльності. Однак, загалом, вони є важливою складовою ефективного управління виробничим процесом і виступають у грошовій формі з розподільним характером. [3].

За В. Кудряшовим, фінансові ресурси представляють собою сукупність грошових фондів, які забезпечують діяльність суб'єктів у грошовій формі. Такі ресурси знаходяться у власності різних суб'єктів та використовуються для вирішення поточних завдань. Згідно з О. Даніловим та Д. Серебрянським, фінансові ресурси є грошовими фондами фінансової системи, які формуються у процесі створення та розподілу валового національного продукту та забезпечують безперебійне функціонування та розвиток народного господарства на макрорівні. [3].

Фінансові ресурси охоплюють всі грошові кошти та надходження, які наявні у підприємства на певну дату і які використовуються для забезпечення грошових розрахунків та відрахувань, необхідних для розвитку підприємства як виробничого, так і соціального. Капітал, як поняття, є найбільш прийнятним для отримання прибутку, оскільки це матеріальні, грошові та нематеріальні ресурси,

які використовуються для формування активів підприємства і необхідні для здійснення його господарської діяльності.

У своїй роботі Л. Павлова звертає увагу на те, що фінансові ресурси охоплюють грошові кошти, які залишаються у розпорядженні підприємства після виконання всіх платежів, внесків, відрахувань та поточних витрат [3]. Склад та структура фінансових ресурсів залежать від різних факторів, що визначають специфіку діяльності підприємства. Обсяг фінансових ресурсів, як правило, залежить від обсягу виробництва та ефективності роботи підприємства. Більший обсяг виробництва та вища ефективність роботи дозволяють підприємству формувати та використовувати власні фінансові ресурси.

Управління фінансами включає прийняття рішень про інвестування в активи, забезпечення фінансування цих активів та управління ними. Ці рішення залежать від стратегії та цілей компанії. Здебільшого, підприємства не можуть задовольнити свої фінансові потреби виключно за рахунок власних ресурсів, тому отримання зовнішнього фінансування є важливим. Завдання підприємств полягає в пошуку резервів збільшення власних фінансових ресурсів та їх ефективному використанні для підвищення ефективності роботи. Це можна досягти за допомогою різних стратегій інвестування та фінансування, оптимізації фінансової структури та управління оборотними коштами. Класифікація та залучення фінансових ресурсів зазвичай здійснюється через спеціальні підрозділи, такі як фінансовий відділ, відділ збуту, відділ з постачання тощо, які займаються відповідними фінансовими операціями та плануванням. Підприємства можуть отримувати та використовувати фінансові ресурси з різних джерел, тому правильна класифікація є важливою (табл.1.1).

Як правило фінансові ресурси поділяють на зовнішні та внутрішні, а вже після за іншими класифікаційними ознаками. До зовнішніх джерел фінансування можуть відноситися банківські кредити, емісія цінних паперів (акцій, облігацій), державні субсидії та інші джерела залежно від конкретної ситуації підприємства. У свою чергу, внутрішні джерела фінансування можуть включати накопичення прибутку, продаж необоротних активів, зниження витрат на виробництво та інші.

Таблиця 1.1

Класифікація фінансових ресурсів підприємства

За видами господарської діяльності	За джерелами формування	За об'єктами інвестування	За кругообігом
Операційні, інвестиційні, фінансові	Власні, позичені, залучені	Основний, оборотний	Початкові, нагромаджені

За характером використання	За напрямками залучення	За ступенем ліквідності активів	За ймовірністю погашення зобов'язань
Матеріалізовані, обігові кошти	Зовнішні, внутрішні	Найбільш ліквідні, швидко реалізовані, повільно реалізовані, важко реалізовані	Найтерміновіші зобов'язання, короткострокові пасиви, довгострокові пасиви, постійні пасиви

За метою використання	За стадією утворення
Виробничий, фінансовий, спекулятивний	Початкові, державні, акціонерні, приватні

Джерело: складено автором на основі [19;23;31]

Першочергово створення підприємства відбувається шляхом формування його статутного капіталу за рахунок внесків засновників. Статутний капітал є важливим джерелом фінансування підприємства на початкових етапах його діяльності і може бути використаний для покриття витрат на забезпечення роботи підприємства, придбання необхідного обладнання, будівництва виробничих приміщень та інших потреб. Величина статутного капіталу регулюється законодавством і залежить від типу підприємства та його організаційно-правової форми.

Резерви збільшення власних фінансових ресурсів можуть бути знайдені за рахунок підвищення ефективності виробництва, введення нових технологій, оптимізації витрат, розширення асортименту продукції, розвитку нових ринків збуту та іншими шляхами.

Важливо, щоб керівництво підприємства здійснювало своєчасне планування та контроль за рухом фінансових ресурсів, а також відповідно до цього розподіляло їх для досягнення максимальної ефективності виробництва та фінансового стану підприємства.

Фінансові ресурси є ключовим елементом успішної діяльності будь-якого підприємства, оскільки вони забезпечують необхідну матеріальну базу для задоволення потреб споживачів і розвитку компанії. Брак фінансових ресурсів може сильно обмежити можливості підприємства. Хоча класифікації фінансових ресурсів можуть відрізнятися у поняттєвому і категорійному апараті та за ознаками, за якими групуються різні види фінансових ресурсів, варто класифікувати джерела і розробити систематизоване та методичне підґрунтя для управління фінансовими ресурсами окремого підприємства в залежності від виду та специфіки його діяльності.

1.2. Система управління фінансовими ресурсами підприємства

Управління фінансовими ресурсами є однією з найважливіших функцій у фінансовій діяльності підприємства. Оптимізація фінансового механізму дозволяє забезпечити ефективне використання грошових коштів, що, у свою чергу, може призвести до збільшення прибутку, конкурентоспроможності та стабільного розвитку підприємства.

Основні складові фінансового механізму підприємства, такі як фінансове планування, управління капіталом, управління поточними активами та пасивами, фінансовий контроль та аудит, фінансовий аналіз, управління ризиками, дозволяють підприємству досягати своїх фінансових цілей. Наприклад, за допомогою фінансового планування підприємство може заздалегідь розрахувати свої доходи та витрати, встановити пріоритетні напрямки використання фінансових ресурсів та розподілити їх між різними проектами та діяльностями.

Управління капіталом дозволяє підприємству ефективно використовувати свої власні та залучені кошти, враховуючи ризики та дохідність різних видів інвестицій. Управління поточними активами та пасивами спрямоване на забезпечення необхідного рівня ліквідності підприємства та зменшення ризику заборгованості.

Фінансовий стан підприємства є складним поняттям, що включає всі елементи системи фінансових відносин компанії. Він визначається різними факторами виробництва та господарювання і характеризується широким спектром показників, що відображають використання, розміщення та наявність фінансових ресурсів [18].

Для забезпечення ефективної фінансово-господарської діяльності підприємства в сучасних умовах необхідне ефективне управління фінансовими ресурсами. Це включає координацію фінансових операцій, оптимізацію фінансового механізму підприємства та точне збалансування фінансових ресурсів. Для досягнення цих цілей управління фінансовими ресурсами може бути спрямоване на досягнення таких результатів, як виживання підприємства в умовах конкуренції, уникнення банкрутства і великих фінансових невдач, лідерство в боротьбі з конкурентами, збільшення ринкової вартості фірми, зростання обсягів виробництва та реалізації, збільшення прибутку, зменшення витрат та забезпечення рентабельної діяльності.

Для забезпечення стабільного фінансового стану підприємства необхідно розробляти і виконувати ефективну фінансову стратегію, яка включає в себе планування фінансових ресурсів на короткий, середній та довгий термін. Крім того, підприємство повинно мати систему контролю за використанням фінансових ресурсів та розробляти механізми для їх оптимізації. Наприклад, це може бути здійснення ефективного управління запасами, максимізація прибутку за рахунок оптимізації витрат, залучення додаткових джерел фінансування, таких як кредити, інвестиції тощо.

У залежності від типу та розміру підприємства можуть використовуватися різні методи управління фінансами. Наприклад, для малих і середніх підприємств

дуже важливим є планування бюджету, контроль за витратами та управління потоками готівки, тоді як для великих корпорацій можуть бути застосовані складніші методи, такі як управління ризиками, управління активами та пасивами, фінансовий аналіз тощо.

У будь-якому випадку, ефективне управління фінансами є ключовим для забезпечення успіху підприємства. Використання різноманітних методів та прийомів обробки інформації дозволяє підприємствам бути більш прозорими та ефективними в управлінні своїми фінансовими ресурсами.

Для досягнення гнучкості управління фінансовими ресурсами необхідно урахувати циклічність більшості економічних процесів і їх послідовність. Це дозволить ефективно реагувати на непередбачувані події та зберігати контроль над управлінням фінансовими ресурсами у реальному часі. Оперативне здійснення контрольних та облікових процедур також є важливим чинником для забезпечення гнучкості управління фінансовими ресурсами підприємства.

Фінансові ресурси відіграють важливу роль у відтворювальному процесі, допомагаючи підприємству формувати власні грошові фонди для отримання високих прибутків. Прибуток є основним джерелом фінансових ресурсів для розвитку та вдосконалення підприємства, збільшення його доходів і доходів його власників [6].

Управління фінансовими ресурсами є складним і багатогранним процесом, який включає кілька етапів. Кожен з цих етапів має важливе значення для успішного управління фінансами підприємства, серед них [14;16;20;29;32]:

- Визначення і постановка проблеми. На цьому етапі визначаються проблеми, що потребують управлінських рішень, і формулюються цілі, які потрібно досягти.

- Збір та обробка даних згідно поставленої проблеми. На цьому етапі збираються необхідні дані про фінансовий стан підприємства, які необхідні для проведення аналізу.

– Аналіз отриманої інформації. На цьому етапі проводять аналіз фінансової інформації, що була зібрана на попередньому етапі. Оцінюються ризики та можливості, які впливають на фінансовий стан підприємства.

– Прийняття управлінських рішень на основі проведеного аналізу. На цьому етапі приймаються управлінські рішення, що базуються на проведеному аналізі фінансової інформації.

– Реалізація прийнятих рішень. На цьому етапі реалізуються прийняті рішення, проводяться заходи щодо використання фінансових ресурсів підприємства.

Оцінка результатів реалізації рішень. На цьому етапі оцінюються результати реалізації прийнятих управлінських рішень та проводиться аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємства [15].

Управління фінансовими ресурсами підприємства визначають як «систему принципів і методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів підприємства» [10, с. 33].

Визначення управління фінансовими ресурсами підприємства відображає сутність процесу управління фінансовими ресурсами. На думку Й. Бланка, фінансовий менеджмент, у свою чергу, спрямований на досягнення фінансових цілей підприємства за допомогою ефективного управління фінансовими ресурсами. До основних завдань фінансового менеджменту належать формування оптимальної структури капіталу, планування та контроль фінансових результатів діяльності підприємства, управління обіговими коштами та інші. Від успішного управління фінансовими ресурсами залежить фінансова стабільність та успішність діяльності підприємства.

За таких обставин управління фінансами має здійснюватися на таких принципах:

1. Моніторинг тенденцій у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства та раннє діагностування кризових явищ у фінансовій діяльності.

2. Термінове реагування на прояви кризисних явищ у зовнішньому і внутрішньому середовищі.

3. Адекватність реакції менеджменту підприємства на рівень загрози її фінансовій рівновазі.

4. Послідовна реалізація комплексу заходів по нівелюванню кризових явищ із застосуванням внутрішніх можливостей підприємства та без додаткового залучення коштів із зовнішніх джерел [15].

Ефективне управління фінансовими ресурсами можливе завдяки функціонуванню фінансового механізму, який складається з п'яти взаємопов'язаних елементів (рис. 1.1.)

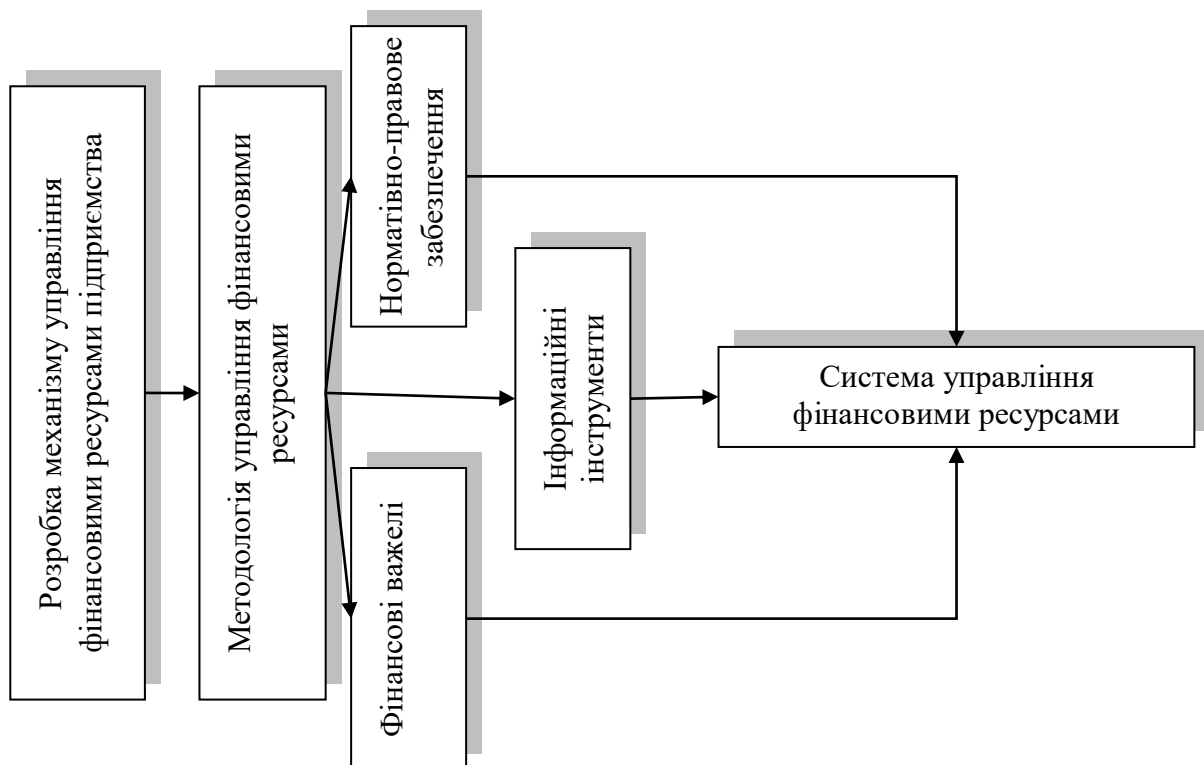

Рис. 1.1. Логічна структура системи управління фінансовими ресурсами

Джерело: складено автором на основі [11]

Перший елемент описує різні фінансові методи, які використовуються для управління рухом фінансових ресурсів в господарюючих суб'єктах, такі як планування, прогнозування, кредитування, оподаткування та страхування.

Другий елемент описує фінансові важелі, які можуть використовуватись для досягнення певних фінансових цілей, таких як прибуток, доходи, амортизаційні відрахування, фонди цільового призначення, фінансові санкції, орендна плата,

процентні ставки за позиками, депозитами, облігаціями, пайові внески, внески до статутного капіталу, портфельні інвестиції та дивіденди.

Третій та четвертий елементи описують правове та нормативне забезпечення, які включають законодавчі акти, постанови, накази та інші правові документи органів управління, що регулюють функціонування фінансового механізму, а також нормативи, тарифні ставки, методичні вказівки та роз'яснення, які визначають регламентовані правила і стандарти управління фінансовими ресурсами.

П'ятий елемент описує інформаційне забезпечення, яке складається з різного роду економічної, комерційної, фінансової, маркетингової та іншої інформації.

Отже, управління фінансовими ресурсами є однією з функцій фінансового менеджменту, яка є складовою частиною системи управління фінансами господарюючих суб'єктів. Фінансові ресурси, джерела їхнього походження та фінансові відносини є важливими елементами цієї системи управління. Управління фінансовими ресурсами є складним процесом, який відрізняється залежно від розміру та галузевої приналежності підприємства [25].

Ефективне функціонування системи управління фінансовими ресурсами підприємства залежить від його гнучкості в реагуванні на непередбачувані події. Відповідно, кожне підприємство повинно керуватися критеріями фінансових ресурсів, який на певний момент є найбільш доцільним для його діяльності.

1.3. Методичний інструментарій оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства

Підприємство є самостійним господарським суб'єктом, який має право юридичної особи та здійснює господарську діяльність з метою максимізації прибутку в умовах ринкової економіки. Управління фінансами підприємства включає у себе всю систему оцінки фінансових показників підприємствами. Фінансовий стан є основою діяльності підприємства і залежить від багатьох чинників, включаючи економічний, техніко-технологічний та соціальний розвиток системи, раціональне співвідношення ресурсів та потреб виробництва, а також факторів виробництва та його структурних елементів. В зв'язку з цим, проблема оцінки та управління фінансовими ресурсами підприємства стає все більш актуальною.

Ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства залежить від рівня організації процесів аналізу. Аналіз фінансових ресурсів є важливою складовою системи управління підприємством і допомагає приймати обґрунтовані рішення з питань фінансування та розвитку. Використання науково обґрунтованих методичних підходів до аналізу фінансових ресурсів підприємств допомагає забезпечити якісну основу для управління фінансами. Тому важливо розробляти та вдосконалювати методики аналізу фінансових ресурсів з урахуванням специфіки діяльності підприємства і сучасних тенденцій в галузі управління фінансами [7, с. 471]. Метод - це система способів і прийомів, що використовуються для вивчення певного явища, процесу або якогось об'єкту. В контексті управління фінансовими ресурсами на підприємстві метод можна визначити як спосіб організації та проведення аналізу фінансових ресурсів з метою забезпечення ефективності управління ними. Таким чином, Г. Савицька визначає метод як системне та комплексне вивчення факторів, що впливають на діяльність підприємства з метою підвищення його ефективності. Це включає в себе вимірювання та узагальнення даних про фінансові ресурси та їх використання, а також пошук варіантів для оптимізації їх використання.

Ефективна система управління фінансовими ресурсами не лише допомагає підприємствам пристосовуватись до змін на ринку, стабілізувати їх фінансовий стан та підвищити здатність протистояти внутрішнім і зовнішнім фінансовим загрозам, але й має вплив на результати функціонування національної економіки в цілому. Для ефективного управління важливим елементом є правильний аналіз фінансових ресурсів підприємства, оскільки він надає необхідну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень. Аналіз допомагає виявити основні фактори, що впливають на формування та використання фінансових ресурсів підприємства, та розробити оптимальну фінансову стратегію.

При проведенні аналізу важливо визначити загальну фінансову забезпеченість підприємства та структуру його фінансових ресурсів, а також виявити недоліки та резерви для підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами. Наприклад, якщо аналіз показує, що підприємство має недостатньо фінансових ресурсів, можна розробити заходи щодо їх мобілізації, такі як залучення додаткових інвестицій або збільшення обсягів продажів. Якщо ж аналіз показує зайві фінансові ресурси, то можна розглянути питання щодо їх ефективного використання, наприклад, в інвестиційних проектах або в оплаті додаткових робіт.

Отже, аналіз надає інформацію про загальну фінансову забезпеченість підприємства, структуру та склад його фінансових ресурсів, основні фактори, що впливають на їх формування та використання, та допомагає виявити недоліки та резерви для підвищення ефективності управління. На основі аналізу можна розробити оптимальну фінансову стратегію та виконати заходи для підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами, такі як мобілізація недостатніх або ефективного використання зайвих ресурсів. Таким чином, аналіз фінансових ресурсів підприємства є ключовим елементом ефективного управління.

Для проведення якісної оцінки фінансових ресурсів підприємства, а також виявлення можливостей підвищення ефективності їх формування й використання можуть застосовуватися такі методи аналізу:

– Аналіз балансу підприємства - дозволяє визначити структуру та розміри фінансових ресурсів, а також їх використання на різних стадіях діяльності підприємства.

– Аналіз звітності про прибутки та збитки - дозволяє визначити джерела прибутків та основні напрямки витрат підприємства, а також оцінити його прибутковість та рентабельність.

– Аналіз руху грошових коштів - дозволяє визначити джерела та витрати грошових коштів підприємства, а також оцінити ефективність їх використання.

– Аналіз фінансових показників - дозволяє визначити ефективність використання фінансових ресурсів та порівняти показники зі стандартами галузі або з іншими підприємствами.

– Аналіз фінансового стану - дозволяє оцінити загальну фінансову стійкість підприємства, визначити ризики та можливості підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами.

– Стрес-тестування - дозволяє оцінити вплив можливих ризиків на фінансові ресурси підприємства та визначити оптимальну стратегію управління ризиками [11;12;25;31].

Управління фінансовими ресурсами є ключовим фактором успішного функціонування і розвитку підприємств у ринковій економіці. Системний підхід є основою дослідження та конструювання систем управління різних типів і класів, включаючи системи управління фінансовими ресурсами. Цей підхід передбачає аналіз існуючого стану управління фінансовими ресурсами та формування ефективної системи управління для досягнення поставленої мети діяльності підприємства. Крім того, важливо враховувати ситуаційну складову.

Існує кілька методів оцінки фінансових ресурсів та виявлення резервів підвищення їх ефективності, що зокрема наведені у роботі (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Основні методи оцінки фінансових ресурсів

Класичні методи	Традиційні методи економічної статистики	Традиційні методи	Економетричні методи
<ul style="list-style-type: none"> • ланцюгових підстановок • арифметичних різниць • відсоткових чисел • простих і складних відсотків • балансовий • диференціальний, • логарифмічний • інтегральний • дисконтування 	<ul style="list-style-type: none"> • середніх та відносних величин • групування • індексний • графічний методи 	<ul style="list-style-type: none"> • кореляційний • регресивний • дисперсійний • дискримінантний та факторний аналізи 	<ul style="list-style-type: none"> • матричні • теорії міжгалузевого балансу

Джерело: складено автором

У наукових джерелах детально описано інформацію про організацію процесу аналізу фінансового стану, різноманітні методи та прийоми обробки фінансової інформації. Доцільно відобразити систему показників оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства, за вказаними методами, а також до яких підсистем оцінки фінансового стану підприємства відносяться відповідні коефіцієнти.

Якісний аналіз ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства варто проводити за критеріями стійкості, ліквідності та платоспроможності та ділової активності, які розглядаються через призму показників структури капіталу, ліквідності та оборотності, що дає можливість кількісно оцінити вплив якості управління фінансовими ресурсами на діяльність підприємств

Ефективність діяльності будь-якого суб'єкта господарювання може бути оцінена за допомогою системи взаємопов'язаних показників і коефіцієнтів, які відображають ефективність функціонування системи управління фінансовими ресурсами, ключові з яких ми розглянемо в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Показники оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства

Показники фінансової стійкості підприємства			Показники ліквідності та платоспроможності підприємства		
Коефіцієнт автономії	$K_{авт} = \frac{ВК}{ВБ}$	відображає ступінь залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{абл} = \frac{ГК}{ПЗ}$	відображає здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання в найближчому майбутньому
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$K_{КПК} = \frac{ПК}{ВБ}$	вказує, яка частка загального капіталу підприємства складається з позикових коштів.	Коефіцієнт термінової ліквідності	$K_{мл} = \frac{ОА - З + В_{майб}}{ВК}$	имірює спроможність підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання за допомогою його найбільш ліквідованих активів
Коефіцієнт фінансового ризику	$K_{фр} = \frac{ПК}{ВК}$	показує, наскільки підприємство здатне виконати свої фінансові зобов'язання, особливо у випадку зниження прибутковості або збільшення витрат.	Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт загального покриття)	$K_{покp} = \frac{ОА + В_{майб}}{ПЗ + Д_{майб}}$	вимірює здатність підприємства погасити всі свої зобов'язання за допомогою всіх наявних активів, які можуть бути швидко конвертовані на готову.
Показники ділової активності підприємства			Показники рентабельності підприємства		
Коефіцієнт оборотності активів	$K_{оба} = \frac{ЧД}{А_c}$	відображає скільки разів активи підприємства були повністю обернуті за певний період часу.	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (ROE)	$P_{ВК} = \frac{ЧП}{ВК}$	відображає прибуток після відрахування всіх витрат та податків.
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	$K_{обз} = \frac{Соб}{З_c}$	відображає, як швидко матеріальні запаси підприємства були повністю обернуті за певний період часу.	Коефіцієнт рентабельності активів (ROA)	$P_{AK} = \frac{ЧП}{А}$	відображає ефективність використання активів підприємства для генерації прибутку
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	$K_{обвк} = \frac{ЧД}{ВК}$	вказує, скільки разів власний капітал підприємства був обернений протягом певного періоду часу.	Коефіцієнт загальної рентабельності	$P_{ЗАГК} = \frac{ВП}{ЧД}$	відображає загальну ефективність фінансової діяльності підприємства.

Джерело: складено автором на основі [13; 28]

Проведення аналізу ефективності управління фінансовими ресурсами передбачає дослідження та оцінку фінансової діяльності підприємства з метою виявлення його сильних та слабких сторін, а також можливостей для покращення ефективності управління фінансовими ресурсами.

Для повної оцінки фінансового стану підприємства необхідно аналізувати всі показники разом, оскільки кожен з них характеризує тільки певний аспект фінансової діяльності. Наприклад, показник прибутку не дає повної інформації про фінансовий стан підприємства, якщо не зважати на показники ліквідності, платоспроможності, рентабельності тощо. Тому, для комплексної оцінки фінансового стану підприємства, необхідно враховувати всі показники та їх взаємозв'язки.

Проведення комплексної та детальної оцінки показників дозволяє не лише оцінити ефективність управління фінансовими ресурсами підприємства в різних аспектах (формування, розміщення та використання), але й знайти «слабкі місця», які можуть бути використані для підвищення цих показників. Таким чином, результатом такого аналізу є виявлення потенційних можливостей для підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами загалом та процесами їх формування, розміщення та використання на конкретному підприємстві.

Для вивчення впливу окремих чинників на ефективність управління фінансовими ресурсами підприємств можна виконати оцінку взаємозв'язку зв'язку між рівнями рентабельності використання капіталу та чинниками, що впливають на них. Побудова комплексу показників фінансового стану передбачає відбір певної групи фінансових показників, розробку методики для їх розрахунку та оцінки. Кожне підприємство повинно здійснювати вибір методів, які необхідно включити до комплексу показників, індивідуально залежно від його стадії життєвого циклу, стратегічних планів та тактичних цілей. Результати такого дослідження можуть бути корисними для підприємств, які зможуть виявити найбільш важливі фактори для підвищення рентабельності своєї діяльності та прийняти ефективні управлінські рішення.

Висновки до першого розділу

Обґрунтовано, що управління фінансовими ресурсами є важливою складовою системи фінансового менеджменту, що функціонує у господарюючих суб'єктів. Фінансові ресурси є одним з об'єктів управління в рамках цієї системи, які включають джерела фінансування та фінансові інструменти. Управління фінансовими ресурсами включає в себе планування, організацію та контроль за фінансовими ресурсами, з метою забезпечення ефективного використання та досягнення стратегічних цілей компанії.

Для здійснення аналізу фінансових ресурсів компанії необхідно встановити стратегічні цілі та плани розвитку. Це передбачає виявлення та вирішення проблем, пов'язаних зі складом та структурою фінансування, джерелами формування та ефективним використанням фінансових ресурсів та іншими аспектами фінансово-господарської діяльності підприємства.

Однією з найважливіших ознак ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства є набір показників ефективності формування фінансових ресурсів, які дозволяють оцінити оптимальність структури фінансових ресурсів підприємства у процесі планового розвитку.

Управління фінансовими ресурсами вимагає ретельного аналізу їх ефективності, що полягає в оцінці фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, ділової активності та рентабельності підприємства за допомогою ключових показників. Щоб досягти максимальної користі від аналізу фінансового управління, необхідно використовувати наукові методи економічного аналізу, що забезпечить його функціональність відповідно до потреб користувачів. Для розробки системи показників оцінювання фінансового стану необхідно відібрати необхідні групи фінансових показників, додати їх до відповідних груп, пояснити методику їх оцінки та розрахунку.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗОВ «РЕМЕНЕРГО» ТА РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ПО ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЮ

2.1 . Загальна характеристика ІВП ТзОВ «Ременерго» та системи його управління

Законодавство України в галузі господарської діяльності, розкриває найактуальніше питання вибору організаційно-правові форми господарювання, серед як товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю. В умовах воєнного стану, організаційно-правові відносини між державою та суб'єктами комерційної діяльності радикально змінюються. Останні негативні тенденції соціально-економічного розвитку України вимагають стратегії управління в умовах невизначеності, зниження обсягів виробництва, проблем логістики та обмеженості фінансів. Усі ці бізнес-процеси на підприємствах балансує персонал, управління яким стало особливо актуальним.

Для написання кваліфікаційної роботи було обрано ІВП ТзОВ «Ременерго», яке є юридичною особою та діє відповідно до свого статуту. ТзОВ «Ременерго» - це підприємство в формі Товариства з обмеженою відповідальністю, яке було засноване громадянином України з метою здійснення підприємницької діяльності та отримання прибутку через поєднання підприємницьких зусиль та майна засновників. Підприємство діє відповідно до законодавства України, зокрема, Конституції України, , Господарського кодексу України, Закону України «Про господарські товариства» та іншим законодавчим актам [8;25]. Крім того, «Ременерго» має право здійснювати свою діяльність у будь-якому місці в Україні та за її межами, а також використовувати будь-яке нерухоме або рухоме майно для розміщення робочих місць.

Згідно Статуту ІВП ТзОВ «Ременерго» має право на:

– Залучення на договірних засадах засобів інших підприємств та організацій, у тому числі іноземних.

- Купівлю необхідних для його діяльності матеріалів, устаткування та іншого майна, шляхом безготівкового та готівкового розрахунку.
- Укладання у встановленому законом порядку договорів з підприємствами, установами, організаціями та громадянами на виконання робіт та надання послуг, необхідних для здійснення завдань діяльності Товариства.
- Набуття, відчуження, здача в оренду в Україні та за її межами рухомого та нерухомого майна.
- Створення юридичних осіб, філій, представництв (інших відокремлених структурних підрозділів), входження до складу організаційно-господарських об'єднань та формувань.

Метою діяльності Товариства є :

- отримання прибутку;
- задоволення потреб приватних осіб, підприємств, установ, організацій у товарах, роботах та послугах;
- розвиток сфери послуг населенню;
- створення нових робочих місць.

Предметом діяльності Товариства є:

- Науково-дослідні та проектно-конструкторські роботи в галузі електроенергетики, включаючи проектування інженерних систем та мереж, а також технологічне проектування.
- Улаштування зовнішніх і внутрішніх інженерних мереж і устаткування, включаючи захист конструкцій устаткування та мереж з опорядження конструкцій і устаткування.
- Монтаж технологічного устаткування, такого як котельні установки, обладнання теплових та атомних електричних станцій, компресорні машини, насоси, вентилятори та технологічні трубопроводи.
- Пусконаладжувальні роботи, зокрема з обладнання теплових та атомних електричних станцій, систем вентиляції та кондиціонування повітря, холодильних та компресорних установок, споруд водопостачання і каналізації, котелень та приладів обліку енергоносіїв.

– Ремонт, реконструкція та модернізація турбін, допоміжного обладнання, котлів, трубопроводів пари та гарячої води на ТЕЦ, ТЕС, ГЕС та АЕС.

Згідно з положеннями товариства, вищим органом є Загальні збори учасників, що збираються для обговорення та прийняття рішень. У зборах можуть брати участь самі учасники або їх представники, які можуть бути призначені на постійній основі або на обмежений строк. У разі потреби, учасник має право замінити свого представника в зборах, повідомивши про це інших учасників. Також, учасник може передати свої повноваження на зборах іншому учаснику або його представникові.

Органами управління товариством з обмеженою відповідальністю є загальні збори учасників та дирекція. Їх повноваження та структура визначаються чинним законодавством з урахуванням особливостей, встановлених згідно з ним (рис. 2.1.).

Загальні збори учасників є вищим органом управління товариством. У них беруть участь учасники або їх призначені представники, які можуть бути постійними або тимчасовими. Учасник може замінити свого представника у зборах учасників в будь-який момент, сповістивши про це інших учасників. Також учасник може передати свої повноваження на зборах іншому учаснику або його представнику.

Збори Учасників товариства - це вищий орган управління товариством, який збирається з метою прийняття важливих рішень для діяльності товариства. Учасники мають голоси, пропорційні їх внеску до статутного капіталу.

Основні компетенції Зборів включають прийняття рішень щодо напрямів діяльності товариства, зміни статуту та розміру статутного капіталу, створення та ліквідацію дочірніх підприємств та інших структурних підрозділів, обрання та відкликання директора та інших посадових осіб, контроль за діяльністю директора та установлення умов оплати праці посадових осіб. Крім того, Збори можуть виключати Учасників зі складу товариства, встановлювати розмір внесків, вирішувати питання про придбання та уступлення часток та інші питання, що стосуються діяльності товариства.

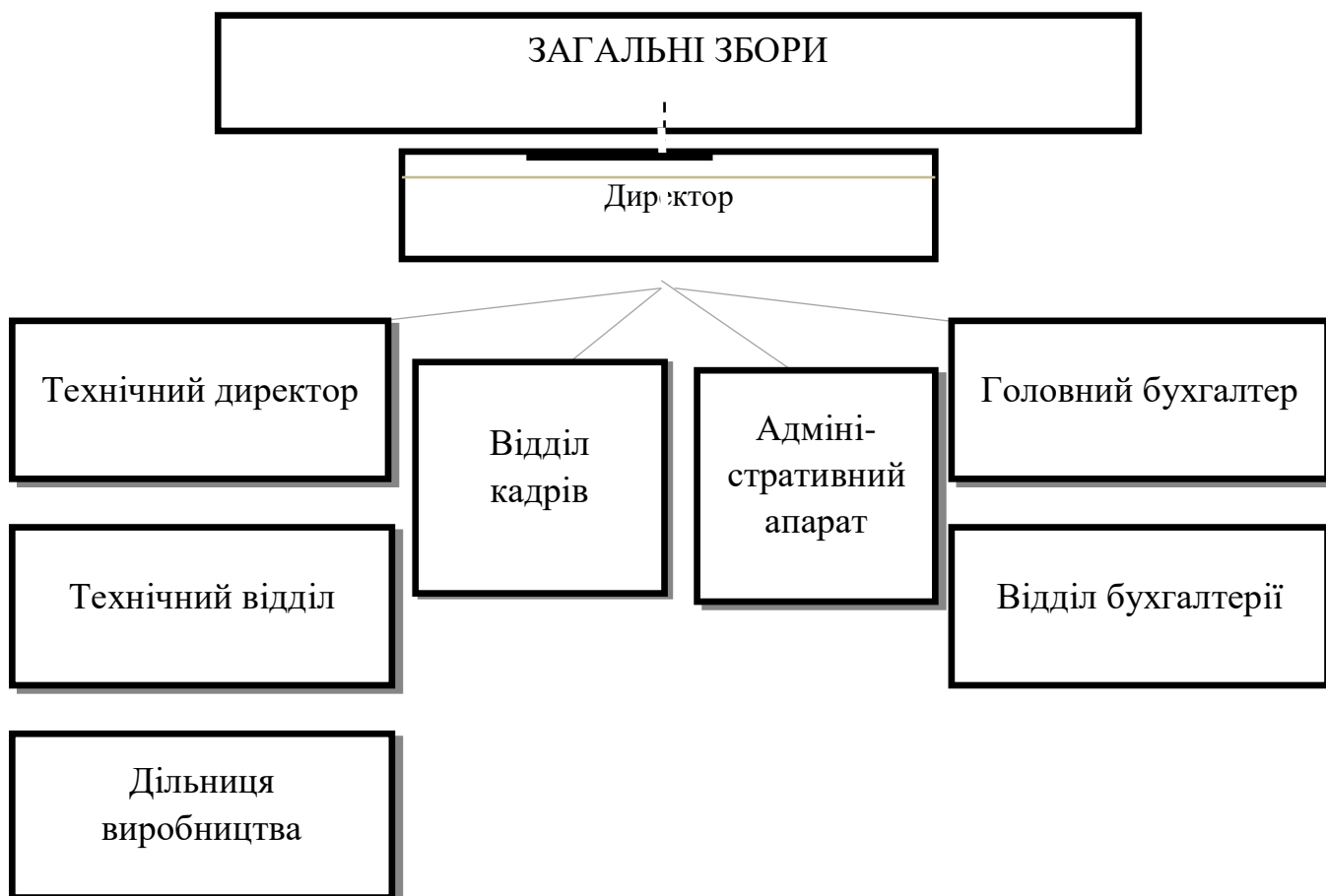

Рис. 2.1. Схематичне зображення структури власності
ІВП ТзОВ «Ременерго»

Джерело: складено автором

Загальні збори скликаються згідно з правилами, визначеними у статуті компанії, і проводяться не рідше одного разу на рік. Проте, за певних обставин, можуть бути скликані позачергові Загальні збори.

– Також до компетенції Загальних зборів акціонерів (або засновників) підприємства відносять:

– Придбання, виділення та відокремлення корпоративних прав, а також придбання, виділення, відокремлення та ліквідація підприємств - Загальні збори можуть приймати рішення про купівлю, продаж, обмін, здачу в оренду, передачу в управління та інші операції з активами підприємства.

– Прийняття рішення про взяття кредитів та позик, прийняття рішення про взяття та забезпечення поруки та гарантії, випуск облігацій - Загальні збори мають право вирішувати питання про залучення фінансових ресурсів

підприємства шляхом випуску облігацій, взяття кредитів та позик, а також про забезпечення таких операцій поруками та гарантіями.

– Прийняття рішення про початок діяльності та припинення діяльності в певному напрямі, а також щодо окремих видів продукції - Загальні збори можуть вирішувати питання про розширення або скорочення напрямків діяльності підприємства та про виробництво окремих видів продукції.

– Прийняття рішення про встановлення права підпису для уповноважених осіб - Загальні збори можуть встановлювати правила щодо підпису документів підприємства та делегувати ці повноваження окремим особам.

– Прийняття рішення про загальні засади господарської політики Товариства - Загальні збори можуть визначати загальні засади господарської політики підприємства.

Узагальнюючи, Збори Учасників є важливим органом управління товариством, який забезпечує прийняття важливих рішень та контроль за діяльністю товариства.

Відповідно до чинного законодавства, підприємства зобов'язані здійснювати облік своєї діяльності та надавати відповідну звітність. Крім того, підприємства повинні дотримуватися законодавства з питань господарювання, оподаткування, праці та інших відповідних сфер. Статутний капітал є одним з обов'язкових елементів юридичної особи та використовується для забезпечення її фінансової стійкості та діяльності.

Для забезпечення господарської та фінансової діяльності, а також для гарантії виконання майнових зобов'язань у ІВП ТзОВ «Ременерго» сформовано статутний капітал (фонд) у розмірі 100 000, 00 (сто тисяч гривень. 00 копійок) гривень. Також власністю Товариства є належні йому грошові засоби та інше майно, що необхідне для виконання статутних завдань. Товариству можуть належати будівлі, споруди, транспортні засоби, грошові кошти відповідно до мети його діяльності.

Збори Учасників можуть приймати рішення з будь-яких питань діяльності товариства, а виключною компетенцією зборів учасників є:

Товариство зобов'язане здійснювати первинний (оперативний) та бухгалтерський облік результатів своєї роботи, складати статистичну інформацію, а також надавати відповідно до вимог закону фінансову звітність та статистичну інформацію щодо своєї господарської діяльності, інші дані, визначені законом.

Порядок організації обігу документів у товаристві, його дочірніх підприємствах, філіях та представництвах встановлюється директором.

Фінансовий рік товариства співпадає з календарним. Перший фінансовий рік товариства починається з дня його реєстрації та закінчується 31 грудня поточного року.

Посадові особи товариства, на яких покладений відповідний обов'язок, несуть відповідальність за належну постановку звітності товариством відповідно до внутрішніх документів, індивідуальних трудових контрактів, чинного законодавства.

Отже, фінансово-господарська діяльність підприємства ІВП ТзОВ «Ременерго» пов'язана з комерційною роботою, яка включає в себе ремонт атомних електростанцій, щоб задовольнити попит державного замовлення та отримати прибуток. Ця сфера є значною для підприємства і вимагає високої ефективності управління фінансовими ресурсами та господарською діяльністю в цілому.

2.2. Аналіз складу та структури фінансових ресурсів ТзОВ «Ременерго»

«Фінансовий стан підприємства» – складне і неоднозначне поняття, що визначається взаємодією всіх фінансових відносин, що включають виробничо-економічні фактори та систему показників, які відображають наявність, розміщення та використання економічних ресурсів. Оцінка фінансового стану зазвичай базується на аналізі абсолютних та відносних показників, існують різні методи оцінки, такі як горизонтальний, вертикальний, факторний, порівняльний та аналіз груп коефіцієнтів. Фінансова звітність є основою фінансового аналізу і

складається з балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до річної фінансової звітності.

Дослідження стану та структури активів підприємства є важливою складовою фінансового аналізу, який дозволяє зрозуміти, як ефективно використовуються ресурси підприємства. Згідно з Базилінською О. Я. [2]., цей процес можливо розділити на кілька етапів:

- вертикальний та горизонтальний аналіз активів. вертикальний аналіз полягає у порівнянні структури активів підприємства за певний період часу, зазвичай за декілька років, для виявлення тенденцій та змін. горизонтальний аналіз полягає у порівнянні складу активів з активами аналогічних підприємств у галузі з метою виявлення переваг та недоліків.

- аналіз коефіцієнтів структури активів. цей етап передбачає вивчення складу активів та їхнього розподілу за видами (оборотні та необоротні), що дозволяє визначити ефективність використання ресурсів підприємства.

- аналіз оборотних та необоротних активів. оборотні активи включають грошові кошти, товари, забезпечення виробництва, недоробок, поточні фінансові інвестиції та дебіторську заборгованість. необоротні активи включають основні засоби, нематеріальні активи та інвестиції в дочірні підприємства. аналіз цих активів дозволяє зрозуміти, як ефективно використовуються ресурси підприємства та яких змін вони потребують для підвищення ефективності.

- якісна характеристика основних засобів. дозволяє визначити рівень зносу, ефективність використання основних засобів підприємства, а відповідно встановити потребу в їх оновленні чи модернізації.

На прикладі ІВП ТзОВ «Ременерго» проведемо структурний аналіз активів за 2019-2021 роки (рис. 2.2.)

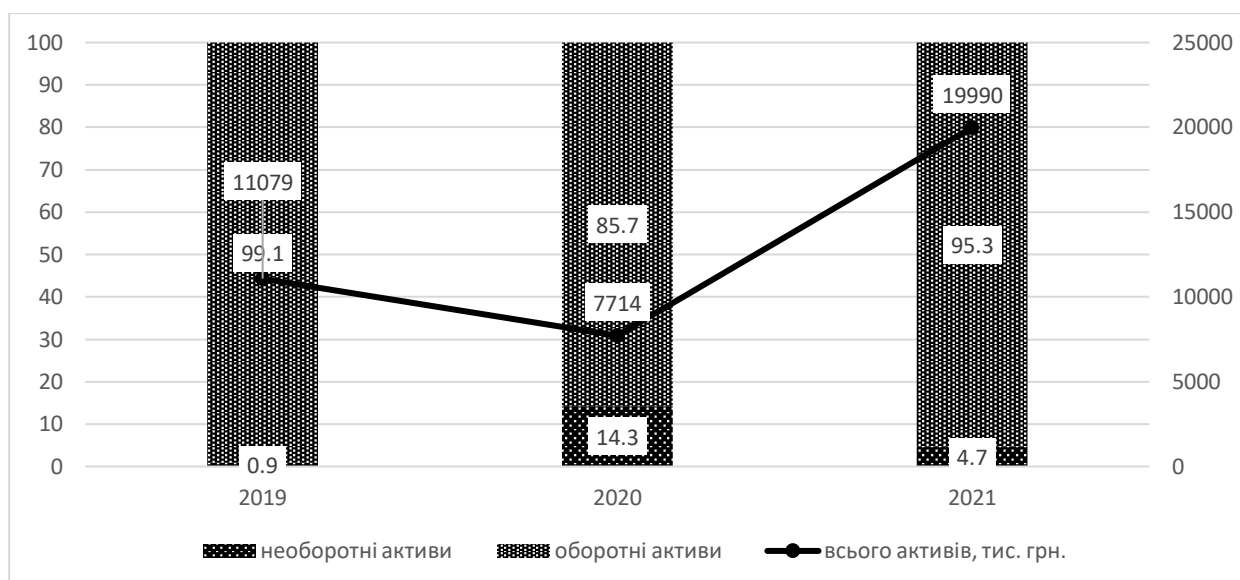

Рис. 2.2. Структура активів ІВП ТзОВ «Ременерго» упродовж 2019-2021 рр., %

Джерело: складено за даними додатків А, Б, В

Згідно з рисунком 2.2., можна стверджувати, що активи підприємства зростають, що свідчить про нарощування фінансових ресурсів. Ефективність діяльності підприємства в цілому залежить від ефективності використання його основних засобів, яку характеризують різні показники, у тому числі загальні, такі як фондівдача, фондомісткість і фондоозброєність.

Величина та структура активів, а також джерел їх фінансування, суттєво впливають на фінансовий стан підприємства. Протягом функціонування підприємства вони постійно змінюються. Аналіз динаміки змін активів дає інформацію про абсолютний та відносний приріст або зменшення їх величини, а також зміну величини окремих видів активів. Дослідження структури активів та їх питомої ваги дозволяє покращити виробничу, інвестиційну та фінансову діяльність і впливає на швидкість оборотності активів. Тому методика проведення аналізу динаміки складу, структури активів та джерел їх фінансування має велике значення. Для пояснення змін у динаміці необоротних та оборотних активів необхідно провести аналіз динаміки окремих їх складових, що відображено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка складу та структури частки необоротних активів

ІВП ТзОВ «Ременерго», 2019-2021 рр.

Показники	2019		2020		2021		Темп приросту (у %)	
	сума, тис. грн.	частка, %	сума, сума, тис. грн.	частка, %	сума, тис. грн.	частка, %	2020 до 2019	2021 до 2020
Нематеріальні активи	-	0	-	0	-	0	-	-
Основні засоби	100	100%	100	100%	1100	1100	-	110
Довгострокові фінансові інвестиції	-	0	-	0	-	0	-	-
Необоротні активи	100	100%	100	100%	1100	1100	-	110

Джерело: розраховано за даними додатків А, Б, В

За даними таблиці можна зробити висновок, що основні засоби становлять основну частину необоротних активів підприємства, складаючи 100% від їх загальної вартості у 2019 та 2020 роках. У 2021 році відбулось збільшення обсягу основних засобів на 1000 тис. грн. або 110%. Частка основних засобів у структурі необоротних активів ІВП ТзОВ «Ременерго» збільшилась на 110% в аналізованому періоді, що свідчить про позитивну динаміку. Однак, довгострокові фінансові інвестиції не відображають послідовного зростання в аналізованому періоді. Таким чином, на кінець 2021 року основні засоби залишаються основною складовою необоротних активів структури підприємства.

Керівництво підприємства веде виважену політику щодо основних засобів, оскільки спостерігається збільшення їх суми впродовж аналізованих років. На це вказує те, що підприємство здійснює оновлення основних засобів, що в свою чергу дозволяє збільшувати дохід від реалізації послуг. Крім того, стабільні показники фондівдачі та фондоозброєності також свідчать про динамічну діяльність підприємства, оскільки ці показники відображають використання основних засобів виробництва, попри складний економічний період. Ефективне використання основних засобів дозволяє підприємству знизити витрати на їх

обслуговування та ремонт, що позитивно впливає на загальну рентабельність підприємства.

Збільшення кількості та покращення якості основних засобів є важливим чинником, що забезпечує конкурентну перевагу підприємства на ринку. Оновлені виробничі потужності дозволяють виготовляти якісну та високотехнологічну продукцію, що задовольняє потреби споживачів та забезпечує розвиток підприємства.

Таблиця 2.2

Показники руху та ефективності використання основних засобів
ІВП ТзОВ «Ременерго» упродовж 2019-2021 рр.

Показники	2019 р.	2020 р.	2021р.	відхилення 2021 р. до		темп росту 2021 р. у % до	
				2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	18 498	7 827	33952	15 454	26 125	83,54	333,7
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	2684	-3008	5749	3 065	8 757	114,20	-291,1
Середньоспискова чисельність працюючих, осіб	34	30	28	-6	-2	-17,65	-6,67
Фондовіддача, грн.	178,71	75,62	56,59	-122,12	-19,03	3,16	1,33
Рентабельність (збитковість) основних засобів, %	26,84	-2,73	6,16	-1 690	1 067	4,36	-0,44
Фоноозброєність, тис. грн./ос.	2,94	36,67	33,32	30,38	-3,35	0,09	1,1

Джерело: розраховано за даними додатків А, Б, В

Ефективність діяльності підприємства в цілому значною мірою визначається ефективністю використання основних засобів. Характеризується показниками, які поділяються на загальні та часткові. До загальних показників ефективності використання основних засобів належать: фондівіддача,

фондомісткість і фондоозброєність. У таблиці 2.2 наведена динаміка основних показників, що характеризують рух та ефективність використання ресурсів на ІВП ТзОВ «Ременерго».

Отже, можна стверджувати, що враховуючи фактори економічного спаду та проблематики ведення підприємницької діяльності товариство продовжує діяльність та реалізацію стабілізаційних заходів.

2.3. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів на основі досліджуваного підприємства

Аналіз ділової активності є успіхом успішного ведення бізнесу в сучасних умовах. Він є ключовим фактором комерційного успіху та характеризує позицію підприємства. Одним із розширених методів оцінки рівня ділової активності є аналіз змін оборотності активів та капіталу підприємства, а також тривалості одного обороту. Це дозволяє оцінити ефективність використання активів та капіталу підприємства, а також оцінити, як швидко вони обертаються.

Таблиця 2.3

Показники ділової активності ІВП ТзОВ «Ременерго» упродовж 2019-2021 рр.

Показники	2019 р.	2020 р.	2021р.	відхилення 2021 р. до	
				2019 р.	2020 р.
Коефіцієнт оборотності капіталу (трансформації)	-1,6	-2,2	13,67	-8,54	-6,21
Коефіцієнт активів	1,67	1,18	1,78	1,066	1,51
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	-61,77	-99,14	-49,09\	0,79	0,49

Джерело: розраховано за даними додатків А, Б,В

На підставі даних з таблиці 2.3 можна зробити висновок про підвищення рівня ділової активності підприємства. Це підтверджується зменшенням значення коефіцієнта оборотного капіталу. Оборотність капіталу є одним із показників що вказує на швидкість переходу капіталу із запасів виручки від реалізації послуг. Аналогічна тенденція можливості і для показників оборотності власного капіталу та дебіторської заборгованості. Причиною цього є збільшення капіталу, дебіторської заборгованості та власного капіталу більш швидкими темпами, ніж зростання суми доходу підприємства.

Аналіз ліквідності та платоспроможності є місцем для визначення здатності підприємства виконати його поточні зобов'язання. Оцінка ліквідності балансу із зазначенням наявності достатньої кількості ліквідних активів для погашення зобов'язань підприємства. Для цього активи та пасиви групуються залежно від їх ступеня ліквідності (у разі активів) або строку погашення (у випадку пасивів).

Залишок вважається ліквідним, якщо виконуються такі умови: $A1 \geq P1$; $A2 \geq P2$; $A3 \geq P3$; $A4 \leq P4$ (2.4).

Це дозволяє об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства. Оцінка платоспроможності базується на характеристиках ліквідності оборотних коштів. Ліквідність оборотних коштів є ключовим фактором, який сприяє ризику інвестування в ці активи. Рівень ліквідності оборотних груп, включаючи різні їх, відображається як сукупність відповідних активів до поточних зобов'язань.

Таблиця 2.4

Оцінка ліквідності балансу ІВП ТзОВ «Ременерго» упродовж 2019-2021 рр. (станом на кінець року), тис. грн.*

Активи	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Пасиви	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Надлишок, нестача платіжних коштів у		
								2019 р.	2020 р.	2021 р.
Найбільш ліквідні (А1)	61	1149	268	Найбільш термінові зобов'язання (П1)	11595	11272	17506	-11534	-10123	-17238
Які швидко реалізуються (А2)	10802	5188	18594	Короткострокові кредити банків і позики (П2)	0	0	0	10802	5188	18594
Які повільно реалізуються (А3)	116	277	195	Довгострокові зобов'язання (П3)	34	0	0	82	277	195
Які важко реалізуються (А4)	100	1100	933	Постійні пасиви (П4)	-550	-3558	2484	650	4658	-1551
Баланс	61	1149	268	Баланс	11079	7714	19990			

Джерело: розраховано за даними додатків А, Б, В

Таблиця 2.5

Показники ліквідності та платоспроможності ІВП ТзОВ «Ременерго»
упродовж 2019-2021 рр.

Назва	Роки			Відхилення 2021 р. до:	
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2019 р.	2020 р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,02	0,1	10,00	5,00
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,94	0,32	1,65	1,76	5,16
Коефіцієнт покриття	0,53	0,59	1,64	3,09	2,78

Джерело: розраховано за даними додатків А, Б, В

Умови ліквідності за декілька періодів дозволяють виявити тенденції її зміни та впливу на стан підприємства (табл. 2.5).

Згідно з даними таблиці 2.4 та 2.5, можна зробити висновок про низький рівень ліквідності підприємства. У короткостроковій перспективі підприємство може покрити лише 1% своїх зобов'язань. Це вказує на низький рівень термінової ліквідності, ліквідності коштів у розрахунках та загальної ліквідності. Щодо платоспроможності, вона має також недостатній рівень, що підтверджується від'ємним значенням власного капіталу підприємства. Хоча спостерігається зростання частки власних коштів у капіталі підприємства і нарощування власних фінансових ресурсів, такі значення є значно нижчими за нормативи і свідчать про неплатоспроможність підприємства.

У аналізі фінансових результатів та рентабельності підприємства важливо оцінити фінансовий результат – прибуток або збиток (рис. 2.3).

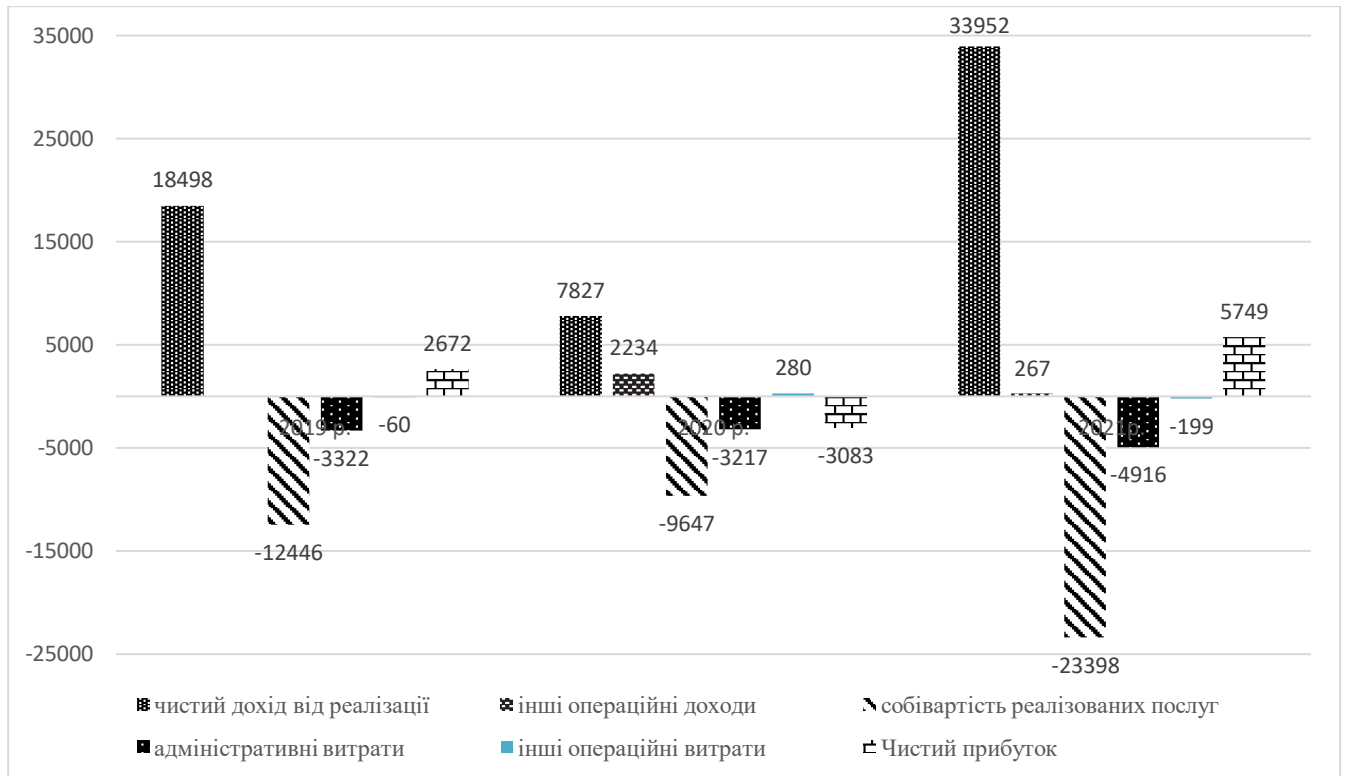

Рис. 2.3. Фінансові результати ІВП ТзОВ «Ременерго» упродовж 2019-2021 рр., тис. грн.

Джерело: складено за даними додатків А, Б, В

Впродовж 2019 - 2021 років підприємство отримало прибуток, що може свідчити про його ефективну діяльність. У 2020 році підприємство отримало збиток у розмірі 3 083 тис. грн. У 2021 році сума чистого прибутку зростає порівняно з 2019 роком на 3077 тис. грн. Проте оцінка абсолютних показників фінансових результатів діяльності підприємства є неефективною, оскільки не відображає реальних результатів і пропорційності отриманого прибутку понесеним витратам. Для оцінки загальної ефективності діяльності підприємства доцільно використовувати показники рентабельності. Ці показники використовуються для оцінки загальної ефективності інвестування коштів у підприємство.

Як видно з таблиці 2.6, за період аналізу відбулося зниження коефіцієнтів рентабельності капіталу, зі збільшенням рентабельності продажу та загальної рентабельності у аналогічний період. Покращення даних показників можна пов'язати із збільшенням активів.

Таблиця 2.6

Показники рентабельності ІВП ТзОВ «Ременерго»
 упродовж 2019-2021 рр.,%

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Відхилення 2021 р. до 2019 р.
Рентабельність продажу	0,33	00,00	0,31	0,93
Рентабельність капіталу	4,86	–	-2,3	-0,47
Рентабельність власного капіталу	4,86	–	2,3	-0,47
Коефіцієнт загальної рентабельності	0,24	–	0,29	1,21

Джерело: розраховано за даними додатків А, Б,В

Керівництву підприємства доцільно звернути увагу на заходи, спрямовані на ефективніше використання коштів, вкладених у підприємство. Отже, фінансовий стан – висновок характеристики будь-якого підприємства. Стабільний фінансовий стан дійсно впливає на його ефективність забезпечення своєї діяльності витратами, характеризується забезпеченням підприємства достатньою кількістю фінансових ресурсів, меншою для ефективної діяльності підприємств, раціональністю розміщення та ефективного використання ресурсів, фінансовими відносинами з іншими юридичними та фізичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю. Тобто на фінансовий стан підприємства впливає рівень збалансованості окремих структурних елементів активів і капіталу підприємства, а також рівень ефективності їх використання.

2.4. Шляхи удосконалення використання фінансових ресурсів на підприємстві

У сучасних умовах економічної кризи важливо, щоб вітчизняні підприємства зосередили свою увагу на ретельному аналізі досліджень з управління ресурсним потенціалом. Ефективне управління ресурсним потенціалом підприємств повинно бути гнучким і адаптивним до ринкових умов, але при цьому забезпечувати виробництво якісної продукції, надання послуг та успішний розвиток підприємства.

Тактичний рівень управління фінансовими ресурсами підприємства описує процес пошуку та розподілу необхідної кількості фінансових ресурсів для забезпечення окремих напрямів діяльності підприємства (таких як закупівля, виробництво та збут), а також середньо- та короткотермінових цілей. Оперативне управління включатиме комплексну систему заходів з розподілу та контролю фінансових ресурсів для забезпечення діяльності підприємства. В цьому контексті тактичне управління забезпечує реалізацію стратегічних цілей, зокрема забезпечує успішну виробничу діяльність, ефективність використання ресурсів та здійснення ефективного контролю.

Збільшення рентабельності та прибутку залежить від багатьох факторів, включаючи конкурентну ситуацію на ринку, ефективність управління компанією, зміни в економічному середовищі та ін. Тому, щоб дати точну відповідь на питання про очікуваний прибуток, необхідно проаналізувати більше інформації та врахувати більш широкий спектр факторів.

Раціональне використання фінансових ресурсів дозволить досягти економічного ефекту через виробництво якісної продукції, надання відповідних послуг та отримання прибутку. Для досягнення цієї мети підприємству необхідно розподіляти фінансові ресурси та обирати оптимальні варіанти збільшення капіталу. Зокрема, можна використовувати як зовнішні, так і внутрішні ресурси, проте автор підкреслює, що за всі залучені зовнішні фінансові ресурси підприємства необхідно платити відсотки, тоді як

фінансування за рахунок власного капіталу не призводить до виникнення зобов'язань.

Головне місце у складі внутрішніх джерел формування власних фінансових ресурсів належить прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства. Цей прибуток забезпечує приріст власного капіталу, ріст ринкової вартості підприємства та його позитивний імідж. Крім того, внутрішні джерела фінансування можуть включати амортизаційні відрахування, але суму власного капіталу вони не збільшують, а лише є засобом реінвестування. Загалом, автор підкреслює, що раціональне використання фінансових ресурсів є ключовим для ефективного розв'язання економічних проблем підпри

Т. Григораш стверджує, що формування місії підприємства та встановлення його призначення та значення у суспільстві є важливим етапом при створенні системи ефективного управління ресурсними можливостями підприємства. Крім того, побудова цілей діяльності підприємства та аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища також є важливими компонентами ефективного управління ресурсним потенціалом підприємства. Врахування потенційних ризиків та можливостей допоможе підприємству пристосуватися до змін кон'юнктури та забезпечити успішний розвиток [9].

Фінансові ресурси є важливим елементом діяльності будь-якого підприємства і використовуються на всіх етапах операційного циклу, а також для забезпечення фінансової та інвестиційної діяльності. Їх можна отримати з власних джерел (статутний, додатковий і резервний капітал, нерозподілений прибуток) або залучити зовні (кредити, позики, кредиторська заборгованість тощо). Наявність необхідної кількості фінансових ресурсів дозволяє підприємству отримати доступ до інших ресурсів, але в сучасних умовах саме фінансові ресурси є найбільш дефіцитним ресурсом для вітчизняних підприємств. Фінансові ресурси є найбільш мобільними серед елементів ресурсної бази, що робить їх ключовим фактором ефективності в умовах мінливості зовнішнього середовища. Ефективне управління наявними фінансовими ресурсами є основою формування успішного менеджменту для

вітчизняних підприємств в ринкових умовах і повинне передбачати певну послідовність дій:

– Визначення оптимальної потреби в ресурсах та структури джерел її формування і використання, що є важливими елементами ефективного функціонування будь-якого підприємства. Для досягнення цього необхідним є проведення детального аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, його потреб і конкурентних можливостей.

– Розроблення стратегії використання ресурсів, яка передбачає раціональне використання наявних ресурсів та їх оптимізацію на основі результатів аналізу діяльності господарства. Для цього можуть застосовуватися різні методи, включаючи методи оптимізації ресурсів, аналізу вартості, аналізу продуктивності, аналізу пропозицій на ринку тощо.

– Моделювання структури джерел формування і використання ресурсів, що повинна бути чіткою і зрозумілою, а також відповідати стратегії підприємства. З цією метою можуть бути використані різні методи управління ресурсами, включаючи управління запасами, управління фінансами, управління персоналом та інші.

В цілому, оптимальна потреба в ресурсах та правильна структура їх використання дозволять підприємству досягати поставлених цілей та забезпечувати стійкий розвиток в умовах конкурентного середовища.

Прибуток підприємства відображає його фінансову стійкість та можливості для розвитку. Високий рівень прибутку дозволяє підприємству інвестувати у нові проекти та технології, що забезпечує його конкурентоспроможність на ринку та збільшення фінансових ресурсів в майбутньому.

Узагальнюючи, ефективне використання фінансових ресурсів підприємства залежить від комплексного підходу та взаємозв'язку між різними ресурсами та показниками діяльності підприємства.

Так, забезпечення ефективного використання капіталу є однією з ключових завдань системи загального управління підприємством. Для

досягнення цієї мети необхідно розробляти та впроваджувати ефективні стратегії фінансового управління, які спрямовані на оптимізацію використання капіталу в операційній діяльності підприємства.

Основні напрямки таких стратегій включають в себе: ефективне управління робочим капіталом, оптимізацію витрат, зниження ризику в операційній діяльності, використання фінансових інструментів для забезпечення доступу до необхідних фінансових ресурсів та залучення зовнішнього фінансування для розвитку бізнесу.

При реалізації стратегій фінансового управління необхідно забезпечувати постійний моніторинг та аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, що дозволить швидко реагувати на зміни в економічному середовищі та вчасно коригувати стратегії використання капіталу.

Для підвищення рентабельності фінансових ресурсів, важливо оптимізувати їх використання. ТЗОВ «Ременерго» успішно комбінує використання власних, залучених та позичених ресурсів у своїй фінансово-господарській діяльності, що призводить до отримання позитивного фінансового результату.

Для успішної реалізації запропонованих заходів щодо покращення фінансової діяльності підприємства необхідні відповідні заходи на загальнодержавному рівні. Зокрема, за думкою Н. Налукової, до таких заходів можуть належати [21]:

- створення сприятливого політичного середовища для розвитку бізнесу;
- безперервний моніторинг процесу реалізації політики щодо вдосконалення розвитку підприємств;
- створення сприятливого інвестиційного клімату, що дасть змогу збільшити кількість інвестицій та активізувати фінансову складову компаній;
- створення умов для залучення коштів не лише вітчизняних та іноземних інвесторів, а й фізичних осіб до основного капіталу суб'єктів господарювання на національному рівні.

Ці пропозиції стосуються розвитку суб'єктів підприємництва на регіональному рівні та забезпечення їх ефективного функціонування в межах місцевих ресурсів. Зокрема, пріоритет потрібно надавати тим підприємствам, які забезпечать максимальне використання місцевих ресурсів та стабільні надходження до місцевих бюджетів. Розвиток суб'єктів підприємництва можливе за допомогою розроблення програм на різних рівнях управління та створення ефективної регіональної інфраструктури бізнесу, яка надаватиме різноманітні інформаційні, консультативні та навчальні послуги щодо фінансової діяльності.

Також важливим є сприяння розвитку системи підготовки висококваліфікованих кадрів для сфери фінансової діяльності та підвищення кваліфікації кадрів шляхом їх перепідготовки та стажування за кордоном.

Для досягнення успіху підприємство має розробляти фінансові стратегії, спрямовані на збільшення власних фінансових ресурсів. Це може бути досягнуто шляхом оптимізації товарного асортименту та зниження собівартості, інвестування в стратегічні проекти, скорочення термінів оборотності та підвищення рентабельності.

Важливим аспектом є контроль за рухом фінансових потоків, оскільки це дозволяє виявити дефіцитні фінансові ресурси та зменшити ризики зниження ліквідності та появи проблем з платоспроможністю. виключно, цим підприємствам слід вдосконалювати політику амортизації та підвищувати кваліфікацію працівників у фінансовому підрозділі.

Наявність достатньої кількості фінансових ресурсів та їх ефективне використання сприяють покращенню фінансового стану підприємства, тобто і їх фінансових показників. Отже, головне завдання підприємства виникає у пошуку резервів для особистих фінансових ресурсів та їх ефективного використання з метою покращення з ефективності роботи та забезпечення збільшення своєчасного грошового обороту. Що, об'єктивно, позитивно відобразиться на показниках від господарської діяльності підприємства.

Висновки до другого розділу

Здійснивши оцінку діяльності та запропонувавши шляхи удосконалення управління ризиками в системі економічної безпеки ІВП ТзОВ «Ременерго» можемо зробити наступні висновки:

У розділі розглянуто систему показників для оцінювання ефективності діяльності компанії, з врахуванням того, що економічний ефект досягається за рахунок виробництва якісної продукції та надання відповідних послуг. Для того, щоб ефективно розв'язувати економічні проблеми підприємству потрібно розподіляти фінансові ресурси та обрати оптимальні варіанти збільшення капіталу за рахунок як зовнішніх, так і внутрішніх ресурсів.

Інженерно-виробниче підприємство у формі Товариства з обмеженою відповідальністю «Ременерго», створене для здійснення підприємницької діяльності з метою отримання прибутку.

Після проведеного аналізу діяльності підприємства можна зробити висновок про виважену політику керівництва щодо основних засобів. Оскільки упродовж 2019-2021 рр. відбулося збільшення суми основних засобів на 898 тис. грн. за рахунок власних коштів. Фінансування за рахунок власного капіталу не призводить до виникнення зобов'язань, а фінансування за рахунок позичкового капіталу утворює фінансові зобов'язання підприємства, а також з його використанням пов'язаний більший фінансовий ризик і зменшення фінансової стійкості підприємства.

У складі внутрішніх джерел формування власних фінансових ресурсів головне місце належить прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства. Він формує найбільшу частину його власних фінансових ресурсів, забезпечує приріст власного капіталу, а відповідно і ріст ринкової вартості підприємства, а також забезпечує позитивний імідж підприємства.

Певну роль у складі внутрішніх джерел фінансування підприємства також виконують амортизаційні відрахування, через питому вагу власних основних засобів та нематеріальних активів. Але суму власного капіталу підприємства

вони не збільшують, а лише є засобом його реінвестування. Інші внутрішні джерела не відіграють значної ролі у формуванні власних фінансових ресурсів. Для підприємств, які не мають змоги залучити кошти із зовнішніх фінансових джерел (через низьку кредитоспроможність чи інвестиційну привабливість), внутрішнє фінансування є єдиним способом забезпечення фінансовими ресурсами.

На сьогодні виділяються різноманітні шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємств. Підвищена увага до цієї проблеми пояснюється тим, що в ринкових умовах спостерігається нестача фінансових ресурсів для провадження господарської діяльності підприємств, а отже виникає проблема в їх раціональному використанні.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження можна сформулювати наступні висновки:

1. Можна сформулювати загальне поняття, яке описує термін «фінансові ресурси» як грошові кошти, що належать або перебувають у розпорядженні підприємства з планового забезпечення процесу відтворення та задоволення соціальних потреб колективу. Як правило фінансові ресурси виділені на зовнішні та внутрішні, а вже після інших класифікаційних ознак. До зовнішніх джерел фінансування можуть відноситись банківські кредити, емісія цінних паперів (акцій, зобов'язань), державні субсидії та інші джерела залежно від конкретної ситуації підприємства. У свою чергу, внутрішні джерела фінансування можуть включати накопичення прибутку, продаж необоротних активів, зниження витрат на виробництво та інше.

2. Управління фінансовими ресурсами є однією з ключових функцій у фінансовій діяльності підприємства. Оптимізація фінансового механізму дозволяє забезпечити ефективне використання грошових коштів, що в свою чергу може призвести до збільшення прибутку, підвищення конкурентоспроможності та стабільного розвитку підприємства. Ефективне управління фінансовими ресурсами передбачає функціонування фінансового механізму, який складається з п'яти взаємопов'язаних елементів.

3. Для написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи взято документацію та звітність ІВП ТзОВ «Ременерго» з метою проведення детального аналізу його фінансового стану, управління ресурсами та інших аспектів діяльності.

ІВП ТзОВ "Ременерго" є юридичною особою, заснованою відповідно до законодавства України у формі Товариства з обмеженою відповідальністю (ТзОВ). Це означає, що компанія має визначений статут, в якому визначені цілі та умови її діяльності. Аналізоване підприємство було засновано громадянином України з метою здійснення підприємницької діяльності та отримання

прибутку. В аналізованому періоді, основні засоби становлять основну частину необоротних активів підприємства, складаючи 100% від їх загальної вартості у 2019 та 2020 роках. У 2021 році спостерігається збільшення обсягу основних засобів на 1000 тис. грн., що становить 110% від попереднього року. Це свідчить про позитивну динаміку та вказує на виважену політику керівництва щодо основних засобів. Збільшення суми основних засобів може свідчити про оновлення та модернізацію активів, що сприяє збільшенню доходів від реалізації послуг.

Однак, результати аналізу також вказують на низький рівень ліквідності підприємства. У короткостроковій перспективі підприємство може покрити лише 1% своїх зобов'язань, що свідчить про низький рівень термінової ліквідності, ліквідності коштів у розрахунках та загальної ліквідності. Також від'ємне значення власного капіталу підтверджує недостатній рівень платоспроможності підприємства. Навіть при спостереженні зростання частки власних коштів у капіталі підприємства та нарощування власних фінансових ресурсів, ці значення залишаються нижчими за нормативи певні роки, що об'єктивно пояснюється загальною економічною кризою та обмеженнями в період пандемії Covid-19 при якому підприємство продовжувало працювати, виплачувати заробітні плати, та не скоротило жодного робочого місця.

5. Ефективне управління наявними фінансовими ресурсами є важливим аспектом успішного менеджменту в умовах ринку. Для досягнення цього можна виконати певну послідовність дій:

Визначення оптимальної потреби в ресурсах та структури джерел її формування і використання. Це вимагає детального аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, його потреб і конкурентних можливостей. Результати аналізу допоможуть визначити оптимальний розподіл ресурсів і вибір джерел їх фінансування.

Розроблення стратегії використання ресурсів. Це передбачає раціональне використання наявних ресурсів та їх оптимізацію на основі результатів аналізу діяльності підприємства. Для цього можна застосовувати різні методи, такі як

оптимізація ресурсів, аналіз вартості, аналіз продуктивності, аналіз ринкових пропозицій тощо.

Моделювання структури джерел формування і використання ресурсів. Структура повинна бути чіткою, зрозумілою та відповідати стратегії підприємства. Управління ресурсами може включати управління запасами, управління фінансами, управління персоналом та інші методи.

Ці кроки допоможуть підприємству ефективно використовувати наявні фінансові ресурси, забезпечити раціональне їх використання, підвищити прибутковість та забезпечити стабільний розвиток підприємства.

Раціональне управління фінансових ресурсів дозволяє досягти економічного ефекту через виробництво якісної продукції, надання відповідних послуг та отримання прибутку. Для досягнення цієї мети підприємству необхідно розподіляти фінансові ресурси та обирати оптимальні варіанти збільшення капіталу. Зокрема, можна використовувати як зовнішні, так і внутрішні ресурси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. О. Ye. Gudz, P. A. Stetsiuk. Концептуальні засади формування системи управління фінансовими ресурсами підприємств. 2021 URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/2892>
2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. 2018. 292 с.
3. Богма О.С., Павлова А.С. Особливості управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств. *Вісник Запорізького національного університету*. №1(13). 2012. С.19 5–199.
4. Бугас В. В., Коваль А. А. Управління фінансовими ресурсами підприємства. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 32-34. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-05).
5. Вареник В. М. Формування методики оцінки фінансових ресурсів підприємства за сучасних умов функціонування. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. С. 129-134.
6. Гаврилко П. П. Вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства на сучасному етапі розвитку економіки. *Вісник Одеського національного університету*. 2016. С. 131-134. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_3_31.
7. Глушко А.Д. Науково-методичні підходи до аналізу фінансових ресурсів підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. №23. С. 470-474 .
8. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), – 2003. – № 18-22. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
9. Григораш Т.Ф. Шляхи вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економічні науки*. 2014. № 10(13). С. 59–61.
10. Гой І. В. Підприємництво: навч. посіб. / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. 2014. 368 с.

11. Дорохова Л. М. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств. *Бізнес Інформ*. 2017. № 1. С. 241-246. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2017_1_39.
12. Дорохова Л. М. Стратегічні напрями удосконалення управління фінансовими ресурсами аграрних підприємств. *Продуктивність агропромислового виробництва. економічні науки*. 2014. № 25. С. 8-13. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pav_2014_25_4
13. Журавльова Т. О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи. *Економіка та держава*. 2020. С. 42– 45.
14. Зянько В. В. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / В. В. Зянько, І. Ю. Спіфанова. Вінниця: ВНТУ, 2008. 83 с.
15. Карпова Т. Фінансове забезпечення підприємств у контексті механізму їх ефективного функціонування. *Економічний аналіз*. 2020. С. 132-139.
16. Кравченко О. О., Сипко М. Ю. Управління фінансовими ресурсами підприємства в умовах зростання невизначеності. *Ефективна економіка*. 2018. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6754>
17. Лизунова Т.Г. Сучасні підходи до управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/13793/1/2014_1_Lizunova.pdf
18. Литвин З. Б. Необхідність діагностики в умовах антикризового управління діяльністю підприємства. *Економічний аналіз*. 2015. С. 152-156. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2015_21\(2\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2015_21(2)_24).
19. Машевська А. Формування фінансових потоків страхової компанії. *Polish journal of science*. № 22. 2019. С.17-25
20. Мішина С. В. Організаційно-економічний механізм управління фінансовими ресурсами на підприємстві. Харків : ХНЕУ. 2015. 110 с.
21. Налукова, Н. Фінансова діяльність страховика: концептуальні засади теорії і практики. *Світ фінансів*. 2015. С. 105-117.

22. Нечипоренко А. В. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8361>.
23. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підручник / О.О.Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. – К.: ЦУЛ, 2017. – 504 с
24. Причепя І. В., Соломонюк І. Л. До питання трактування поняття фінансових ресурсів. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/35342/103758.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
25. Причепя І. В., Соломонюк І. Л., Лесько Т. В. Тайм-менеджмент як дієвий інструмент ефективного використання часу успішного менеджера за сучасних умов. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. URL: <https://cutt.ly/6HFXKJI>
26. Про господарські товариства. Закон України від 19.09.1991 № 1576-ХІІ // Законодавство України. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12/conv#n518>
27. Прушківська Е. В., Санакоєва М. А. Напрями вдосконалення, формування та використання фінансових ресурсів на підприємстві. *Економічні науки*. 2010. № 3. С. 256–262.
28. Ромашко О. М., Бариляк В. О. Теоретичні засади формування механізму управління фінансовими ресурсами підприємства. *Бізнес Інформ*. 2019. №5. С. 180–184. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-5-180-184> 105
29. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб.: Знання. 2007. 668 с.
30. Траченко К. Р. Механізм управління фінансовими ресурсами підприємства. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2018/paper/viewFile/3927/3246>
31. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. ЛьвДУВС. 2018. 440 с.
32. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.

33. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств : навч. посіб. 2013. 341 с.
URL:http://pidruchniki.ws/1016051344809/finansi/finansovi_resursi_pidpriyemstva_dzherela_formuvannya.

ДОДАТКИ